

Sygn. akt VI U 58/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Zofia Pawelczyk

Protokolant: Aleksandra Łaszuk

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)w W.

o zasiłek pogrzebowy

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...)r. znak (...)

orzeka

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu W. K. prawo do zasiłku pogrzebowego z tytułu poniesienia kosztów pogrzebu zmarłego E. Ż..

Sygn. akt VI U 58/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. odmówił W. K. prawa do zasiłku pogrzebowego z tytułu poniesionych kosztów pogrzebu osoby zmarłej E. Ż., jako podstawę prawną wskazując art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dalej jako ustawa o emeryturach i rentach z FUS (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że z posiadanej przez organ dokumentacji wynika, że z wnioskiem o zasiłek pogrzebowy wystąpił właściciel zakładu pogrzebowego nie wymieniony w art. 78 ust 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Od powyższej decyzji W. K. w przepisany trybie i terminie wniósł odwołanie wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłym E. Ż.. W uzasadnieniu odwołania W. K. podał, że w niniejszej sprawie wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego po zmarłym złożył jako osoba, która pokryła koszty pogrzebu, działając we własnym imieniu jako osoba fizyczna, niezależnie od prowadzonej działalności gospodarczej, którą jest świadczenie usług pogrzebowych. Odwołujący argumentował, że organ rentowy bezzasadnie zastosował jako podstawę decyzji art. 78 ust 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W uzasadnieniu odwołania W. K. wskazał, że regulacja art. 78 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wprowadza zasadę wypłaty zasiłku pogrzebowego lub zwrotu kosztów pogrzebu, także na rzecz osób obcych i powyższy przepis powinien mieć zastosowanie, z uwagi na to, że wniosek o zasiłek pogrzebowy nie został złożony w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Uprawniony do emerytury ksiądz E. Ż. zmarł 10 listopada 2015 r. w W.. Odwołujący W. K. zorganizował pogrzeb zmarłego E. Ż. zgodnie z jego prośbą i ostatnią wolą. Pieniądze na organizację pogrzebu wyłożył odwołujący, a czynności związane z jego przygotowaniem zlecone zostały (...) K. W. ul. (...) w W. oraz J. G. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...)J. G..

(Dowód: akta organu rentowego znak: (...), odpis skrócony aktu zgonu; faktura VAT z dnia 20.11.2015 r. numer 10/11/2015; faktura nr (...) z dnia 18.10.2015 r. – akta organu rentowego)

Od 1998 roku odwołujący prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) K. W. z siedzibą i miejscem wykonywania działalności ul. (...) w W.. Działalność odwołującego skupia się wokół organizacji pogrzebów i prowadzeniu innej działalności pokrewnej.

(Dowód: bezsporne, nadto: wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z dnia 10.01.2016 r. k.4)

Z tytułu zrealizowanej usługi organizacji pogrzebu E. Ż. podmiot (...) K. W. ul. (...) w W. wystawił na rzecz odwołującego fakturę VAT numer (...) na kwotę 2916 złotych. W treści faktury zamieszczona została adnotacja „usługa pogrzebowa z trumną” oraz że dokument dotyczy pogrzebu zmarłego E. Ż.. Na dokumencie faktury, w miejscu przeznaczonym na podpis sprzedawcy umieszczona została pieczęć podmiotu (...) K. W. ul. (...) w W., jako nabywca wskazany jest W. K. zam. (...)-(...) W. ul.(...). Z tytułu usługi murarskiej dla księdza E. Ż. została wystawiona dnia 18.11.2015 r. faktura nr (...) przez (...)J. G. na rzecz nabywcy W. K. zam. (...)-(...) W. ul.(...) na kwotę 1100,00 zł. Koszty związane z pogrzebem E. Ż. wyniosły łącznie 4016 złotych.

(Dowód: faktura VAT z dnia 20.11.2015 r. numer (...); faktura nr (...) z dnia 18.11.2015 r. – akta organu rentowego)

W dniu 23 listopada 2015 roku odwołujący złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego po zmarłym w dniu 10 listopada 2015 r. E. Ż.. Jako dokument potwierdzający wysokość poniesionych kosztów pogrzebu odwołujący przedstawił fakturę VAT z dnia 20.11.2015 r. numer (...)i fakturę z dnia 18.11.2015 r. nr (...).

Decyzją z dnia (...)roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. odmówił W. K. prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłym.

(Dowód: bezsporne, nadto dokumenty w aktach organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. Sąd uznał za w pełni wiarygodne i przydatne dla potrzeb niniejszego postępowania dokumenty zgromadzone w aktach pozwanego organu rentowego, albowiem zostały one sporządzone przez osoby do tego uprawnione w ramach przysługujących im kompetencji i w przewidzianej prawem formie. Nadto ich treść i forma nie były kwestionowane przez żadną ze stron procesu, a zatem i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Odwołanie W. K. zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 748 ze zm.).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 wskazanej ustawy zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci:

- 1) ubezpieczonego;
- 2) osoby pobierającej emeryturę lub rentę;
- 3) osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania;
- 4) członka rodziny osoby wymienionej w pkt 1 i 2.

Stosownie do treści art. 78 ust 1 ustawy o rentach i emeryturach z FUS, zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu. Zaś ust. 2 tej ustawy wskazuje, że zasiłek pogrzebowy przysługuje również pracodawcy, domowi pomocy społecznej, gminie, powiatowi, osobie prawnej kościoła lub związku wyznaniowego, jeżeli pokryły koszty pogrzebu.

Jednocześnie zgodnie z art. 79 ust. 1 cytowanej ustawy w razie poniesienia kosztów pogrzebu przez inną osobę niż wymieniona w art. 77 ust. 1 pkt 4, pracodawcę, dom pomocy społecznej, gminę, powiat, osobę prawną kościoła lub związku wyznaniowego, zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu, nie wyższej jednak niż określona w art. 80 powołanej ustawy, tj. 4.000,00 zł.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że w dniu 10 listopada 2015 r. nastąpił zgon E. Ż., który był uprawniony do pobierania emerytury. Nie ulega także wątpliwości, że czynności związane z pochówkiem podjął W. K., który był bliskim znajomym zmarłego. Bezsporne pozostaje także to, że z tytułu zorganizowanego pogrzebu na rzecz odwołującego została wystawiona w dniu 20.11.2015 r. faktura VAT opiewająca na kwotę 2916 zł oraz w dniu 18.11.2015 r. wystawiona faktura na kwotę 1100 zł za usługi murarskie. Powyższe koszty pogrzebu w łącznej wysokości 4016 złotych pokrył W. K.. Poza sporem pozostaje również, że wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego W. K. złożył przed upływem 12 miesięcy od dnia śmierci E. Ż..

Spór pomiędzy stronami w przedmiotowej sprawie zaistniał natomiast wokół podstawy prawnej wydanej decyzji i interpretacji art. 78 ust. 2 powołanej ustawy o rentach i emeryturach z FUS.

Pozwany organ rentowy mocą spornej decyzji odmówił W. K. prawa do zasiłku pogrzebowego wskazując, że z wnioskiem o wypłatę zasiłku pogrzebowego wystąpił podmiot niewymieniony w art. 78 ust. 2 powołanej ustawy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy przyjął, że z wnioskiem o zasiłek pogrzebowy wystąpił (...) K. W. ul. (...) w W.. Odwołujący domagał się zaś przyznania mu tychże kosztów, nie zgadzając się w tym zakresie z powołaną wyżej argumentacją pozwanego organu rentowego oraz powołaną podstawą prawną decyzji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że przedstawione wyżej uzasadnienie decyzji organu rentowego z dnia 21 grudnia 2015 r. odnoszące się do treści art. 78 ust. 2 ustawy o rentach i emeryturach z FUS, było niewłaściwe. Podstawą prawną w niniejszym postępowaniu powinien być art.78 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przepis ten określa komu przysługuje roszczenie o zasiłek pogrzebowy, wskazując w sposób jednoznaczny, że świadczenie to przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu. Wracając do ustawowego kręgu osób uprawnionych do świadczenia w postaci zasiłku pogrzebowego wskazać należy, że w tym przedmiocie wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy, który w sposób niebudzący wątpliwości wskazywał, że krąg uprawnionych do zasiłku pogrzebowego jest zamknięty i ogranicza się do osób fizycznych (art. 78 ust. 1 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) oraz podmiotów enumeratywnie wskazanych w art. 78 ust. 2 ustawy zasiłkowej (wyrok SN z dnia 23 czerwca 2009 r., II BU 26/08, LEX nr 519216).

W niniejszej sprawie niewątpliwie faktura z tytułu kosztów pogrzebu E. Ż. została wystawiona na rzecz W. K. będącego nabywcą, przez podmiot (...) K. W. ul. (...) w W. oraz przez J. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...)J. G.. Zatem nabywcą usług był W. K. jako osoba fizyczna, ale nie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Na to wskazują także dane adresowe zawarte w fakturach, albowiem adres W. K. - nabywcy usługi, to ul. (...) w W., a nie ul. (...) w W., który to adres jest siedzibą i miejscem wykonywania działalności gospodarczej przez odwołującego.

Wobec powyższego, jako nietrafne uznać należało twierdzenie organu rentowego, że odwołujący składając wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego składał go jako osoba prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) K. W.. Zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy nie potwierdził stanowiska organu rentowego w tym zakresie. Na marginesie zasadnym jest też zaznaczyć, że powołany wyżej art. 78 ust. 1 ustawy zasiłkowej wskazuje w swojej treści jako uprawnionego osobę, która pokryła koszty pogrzebu, ograniczając swe wymagania (przy uwzględnieniu obowiązującej linii orzecznictwa) wyłącznie do tego by osoba ta była osobą fizyczną. W związku z powyższym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie ma znaczenia czy odwołujący jest właścicielem podmiotu, który wystawił fakturę numer (...) z dnia 20.11.2015 r.

W ocenie sądu nie budzi wątpliwości, że odwołujący złożył wniosek o przyznania prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłym E. Ż. jako osoba fizyczna i właściwie udokumentował poniesione koszty w wysokości 4016 złotych. W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z art. 79 ust. 1 cytowanej ustawy w razie poniesienia kosztów pogrzebu przez inną osobę niż wymieniona w art. 77 ust. 1 pkt 4, zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu, nie wyższej jednak niż określona w art. 80 powołanej ustawy, tj. 4.000,00 zł.

Mając na uwadze przedstawioną wyżej argumentację oraz poczynione w niniejszej sprawie ustalenia, Sąd uznał, że odwołujący spełniał wymagania określone w ustawie zasiłkowej dla osoby ubiegającej się o wypłatę świadczenia w postaci zasiłku pogrzebowego.

W tym stanie rzeczy Sąd w oparciu o wyżej powołane przepisy prawa materialnego oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu W. K. prawo do zasiłku pogrzebowego z tytułu poniesienia kosztów pogrzebu zmarłego E. Ż..